

How To (Not) Deal With An Annoying Parent

The Story of Rav Assi and his Mother

1. רמב"ם הלכות ממרים פרק ו הלכה י - Rambam and Raivid, Hilchot Mamrim, 6:10

מי שנטרפה דעתו של אביו או של אמו משתדל לנהוג עמהם כפי דעתם עד שירוחם עליהן, ואם אי אפשר לו לעמוד מפני שנשתטו ביותר יניחם וילך לו ויצוה אחרים להנהיגם כראוי להם. **+/השגת הראב"ד/ מי שנטרפה דעתו של אביו וכו' יניחם וילך לו ויצוה אחרים להנהיגם כראוי. א"א אין זו הוראה נכונה אם הוא ילך ויניח לו למי יצוה לשמרו, עכ"ל. +**

Rav Assi And His Mother

2. תלמוד בבלי מסכת קידושין דף לא עמוד ב - Talmud Bavli, Kiddushin 31b

רב אסי הוה ליה ההיא אמה זקינה,

אמרה ל': בעינא תכשיטין, עבד לה. בעינא גברא, נייעין לך.

בעינא גברא דשפיר כותך, שבקה ואזל לארעא דישראל.

שמע דקא אזלה אבתריה, אתא לקמיה דרבי יוחנן, אמר ל': מהו לצאת מארץ לחוצה לארץ? א"ל: אסור.

לקראת אמה, מהו? א"ל: איני יודע. [אתרח] פורתא הדר אתא, אמר ליה: אסי, נתרצית לצאת? המקום יחזירך לשלום.

אתא לקמיה דרבי אלעזר, א"ל: חס ושלום, דלמא מירתח רתח! א"ל: מאי אמר לך? אמר ליה: המקום יחזירך לשלום, אמר ליה: ואם איתא דרתח לא הוה מברך לך.

אדהכי והכי שמע לארונא דקאתי, אמר: אי ידעי לא נפקי.

1. R. Assi had an aged mother.

She said to him: "I want ornaments." So he made them for her. "I want a husband." "I will look out for you."

"I want a husband as handsome as you." Thereupon he left her and went to Eretz Israel.

2. On hearing that she was following him, he went to R. Yochanan and asked him: "May I leave Eretz Israel for abroad?" He said to him: "It is forbidden."

"But what if it is to meet my mother?" He said to him: "I do not know."

He waited a short time and went before him again. He said to him: "Assi, have you determined to go?; [May] the Omnipresent bring you back in peace."

3. Then he went before R. Elazar and said to him: "Perhaps, God forbid, [R. Yochanan] was angry?" [R. Elazar] said to him: "What [then] did he say to you?"

He said to him: "[May] the Omnipresent bring you back in peace."

He said to him: "Had he been angry, he would not have blessed you."

4. In the meanwhile [R. Assi] learned that [his mother's] coffin was coming. He said: "Had I known, I would not have gone out."

Rabbeinu Meir Of Rothenburg And His Father

3. רא"ש מסכת קידושין פרק א סימן נז

איבעיא להו בנו והוא רבו מהו לעמוד מפני אביו ולא איפשיטא. איבעיא להו בנו והוא רבו מהו לעמוד אביו מפניו גם זו לא איפשיטא וספיקא דאורייתא הוא ויעמדו זה מפני זה אמרו עליו על רבינו מאיר מרוטנבורג שמיום שעלה לגדולה לא הקביל פני אביו ולא רצה שאביו יבא אליו:

Rereading Rav Assi And Putting The Story In Context

4. תלמוד בבלי מסכת קידושין דף לא עמוד ב

רבי טרפון הוה ליה ההיא אמא, דכל אימת דהות בעיא למיסק לפוריא - גחין וסליק לה, וכל אימת דהות נחית - נחתת עלויה, אתא וקא משתבח בי מדרשא, אמרי ליה: עדיין לא הגעת לחצי כיבוד, כלום זרקה ארנקי בפניך לים ולא הכלמתה? רב יוסף כי הוה שמע קל כרעא דאמיה, אמר: איקום מקמי שכינה דאתיא.

אמר רבי יוחנן: אשרי מי שלא חמאן. רבי יוחנן, כי עברתו אמו מת אביו, ילדתו - מתה אמו; וכן אביו. איני? והאמר אביו: אמרה לי אם! ההיא מרבינתיה הואי. רב אסי הוה ליה ההיא אמא זקינה...

Back To The Three Partners

5. תלמוד בבלי מסכת קידושין דף ל עמוד ב

ת"ר נאמר: כבד את אביך ואת אמך, ונאמר: כבד את ה' מהונך, השוה הכתוב כבוד אב ואם לכבוד המקום; נאמר: כאיש אמו ואביו תיראו, ונאמר: את ה' אלהיך תירא ואותו תעבוד, השוה הכתוב מוראת אב ואם למוראת המקום;

ת"ר, שלשה שותפין הן באדם: הקב"ה, ואביו, ואמו, בזמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו, אמר הקב"ה: מעלה אני עליהם כאילו דרתי ביניהם וכבדוני.

Our Rabbis taught: It is stated: "Honor your father and your mother" (Shemot 20:12); and it is also stated: "Honor the Lord with your substance" (Mishlei 3:9). Thus Scripture likens the honor due to parents to that of the Omnipresent....

Our Rabbis taught: There are three partners in man: the Holy One, blessed be He, the father, and the mother. When a man honors his father and his mother, the Holy One, blessed be He, says: I ascribe [merit] to them as though I had dwelt among them and they had honored Me....

Rereading Rav Assi

R. Dr Yonatan Feintuch, Talmudic Aggadot, Shiur #6, available at www.etzion.org.il

What is R. Assi's new insight? After his discussion with R. Yochanan, R. Assi is afraid that his teacher is angry with him. He therefore interprets R. Yochanan's response in a negative manner, as if he had said: "If in any event you will decide the matter on your own, why do you bother me with your questions?" But R. Elazar, with full confidence, interprets the response of R. Yochanan positively. This sharp transition and the unequivocal manner in which R. Elazar interprets R. Yochanan's response cause R. Assi to reflect upon the manner in which he interprets the responses and desires of others. R. Assi understands that a considerable part of the way he "reads" his communication with other people stems from his internal anxiety, and not necessarily from the reality as it is in the heart of the person standing before him. This insight, which he learns from the difference between the way he understood R. Yochanan and the manner in which R. Elazar understood him, leads him to rethink: did he correctly interpret the requests and wishes of his mother? Perhaps his mother's third request, which in accordance with his patterns of interpretation, he interpreted as a psychologically abnormal request, is in fact something else? Perhaps his mother merely wished to say that she prefers his closeness and love as a son, and not as a partner, but for some reason it was difficult for her to say this in a straightforward manner, so she hinted to it by saying she wants someone 'like you'? Is it possible that all that all she had asked for was for more warmth and closeness from her son?

Karl Pillener, *30 Lessons for Living: Tried and True Advice from the Wisest Americans* (New York: Penguin, 2011)

"Avoid a rift at all costs." Those who had experienced a family rift, a falling out with their siblings, children or parents, and spent years or even decades not speaking with each other, sometimes until death, almost universally regretted the rupture in their relationship: Among the saddest people I met were those living with such a situation. No matter how long it had gone on or what the specific circumstances were, the destruction of the parent-child bond was a persistent source of melancholy, a feeling of incompleteness that weighed down the soul. Rav Assi caused a rift by fleeing from his mother such that he never spoke or saw her again. He may have regretted his escape and wished he had responded in a different manner.